

Starten på noget stort – eller er det fortsat ”Far Off”

Af Helle Sievertsen, kvægrådgiver

65 deltog i kvægXpertens arrangement hos mælkeproducent Niels Holger Nordendahl ved Nykøbing Mors, hvor Niels Bastian Kristensen, SEGES, indledte sit oplæg med: ”Det her kan blive starten på noget stort”. Han henviste bl.a. til de mange deltagende besætningsejere og stillede efterfølgende spørgsmålet: ”Hvor mange er kommet for, efter mødet i dag, at tage hjem og gå i gang med fasefodring af goldkøer?”.

Der rejste sig ikke just en ”skov” af hænder, men de fremmødte viste en stor interesse for emnet. Niels Bastian Kristensens gennemgang af emnet, og de igangværende afprøvninger på bedriften bekræftede også mange i, at det ikke er ”bare sådan lige” med Far-Off og Close-Up-fodring.

Samme foderniveau i hele goldperioden

I mange besætninger har vi, efterhånden i en del år, praktiseret restriktiv fodring af goldkøerne igennem hele goldperioden. Restriktiv, men på et niveau så normen for den højdrægtige ko er opfyldt. Det betyder, at vi reelt overfodrer i starten af goldperioden, hvor Niels Bastian henviser til nogle besætningsforsøg, der viste, at køerne havde høj tilvækst i starten, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. Foderstyrken ønskes derfor lavere i begyndelsen af goldperioden, køerne skal ikke tage på, ”blot” bevare det huld, de har opnået gennem laktationen.

Til gengæld skal der i den sidste del af goldperioden ”speedes op”. Holdningen er, at den relativt lave foderstyrke, der ofte praktiseres i dag, påvirker det efterfølgende ydelsespotentiale, der ikke udnyttes helt. Køerne topper for lavt. Mange oplever også, at der er for lidt råmælk til kalven.

Øget foderstyrke i de sidste 3 uger før kælvning

At øge foderstyrken de sidste 3 uger (Close-Up) af goldperioden lyder umiddelbart enkelt, hvad er problemet? MEN det kræver, at der er en fuldstændig styr på koens calciumstofskifte – **ellers går det helt galt!** Også i forbindelse med de kontrollerede afprøvninger er der oplevet voldsomt ubehagelige tilfælde af mælkefeber hos køer, fortalte Niels Bastian.

I dag praktiseres højere foderstyrke i de besætninger, der anvender fasefodring, og niveauet er forskelligt. Hvor det optimale niveau er, og i hvor mange uger det bør praktiseres, er der p.t. ingen, der helt ved. Den øgede foderstyrke suppleres af forsuring af foderrationen f.eks. med magnesiumkloridhexhydrat (magnesiumsulfat anbefales ikke af NBK).

I øjeblikket testes calciumklorid til forsuring, da det forsurer mere – om køerne også kan have gavn af calciumdelen vides endnu ikke.

Stabilitet og opfølgning

Niels Bastian påpegede flere gange nødvendigheden af en stabil goldkofodring (7 dage om ugen) samt, hvor vigtig opfølgningen er. Der skal følges op med pH-målinger af gold-køernes urin. Forsuring **bør ikke** praktiseres uden opfølgning. Anbefalingen er, at urin-pH og rationens CAP-værdi (mineralanalyse af rationen) som minimum tjekkes ved større foderskift. Forsurede goldkøer skal have en urin-pH på 6,5 eller lavere, helst mellem 5,5-6,0, blev der sagt på mødet. Udfordringen med rationer, der forsurer for kraftigt, medfører et fald i goldkøernes foderoptagelse.

På LandbrugsInfo kan du læse mere om fasefodring og opfølgning. Her ligger bl.a. artiklen: Kort guide til fasefodring af goldkøer og artiklen: Husk opfølgning på forsuring af goldkøer.

Hvornår er det aktuelt at gå i gang med fasefodring?

- Du skal have mulighed for at kunne dele goldkøerne i 2 hold
- Der skal være god plads (ingen overbelægning)
- Du skal kunne blande mindre portioner (en Far-Off- og Close-Up-ration)
- Udfodringen skal være stabil
- Der skal tages mineralanalyse af grovfoderet, der bruges til goldkøer
- Der skal følges op med urin-pH-målinger af goldkøerne

Indtil det bliver muligt

At etablere ovenstående, vil vi fortsat anbefale, at goldkøerne fodres med en fyldende goldkoration på et stabilt, moderat foderniveau.

Bemærk

Der har været testet - og der testes fortsat - opfodring af wrapballer, som indeholder en færdig sammensat Close-Up-ration. Systemet vil på mange måder egne sig perfekt i mange besætninger, der kunne få lavet wrapballer til goldkøer en eller to gange årligt. MEN holdbarheden af disse baller er fortsat problematisk, en velfungerende løsning på dette er endnu ikke fundet.

Niels Bastian Kristensen er i gang med at fortælle om Close-Up-fodring